

ใบงานที่ ๑ การแปลงคำสามัญเป็นคำราชาศัพท์

เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ชื่อ : _____ เลขที่: _____ ชั้น ม.๔ / _____ คะแนนที่ได้: _____ / ๒๐

ตอนที่ ๑: ให้นักเรียนเติมคำราชาศัพท์ที่ถูกต้องลงในช่องว่าง (๑๐ คะแนน)

คำชี้แจง: พิจารณาคำสามัญที่กำหนดให้ แล้วเปลี่ยนเป็นคำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ให้ถูกต้อง

๑. ศิริษะ \ _____	๒. ปู่ / ตา \ _____
๓. แหวน \ _____	๔. ปาก \ _____
๕. กิน (อาหาร) \ _____	๖. เตี้ยนอน \ _____
๗. จดหมาย \ _____	๘. พี่สาว \ _____
๙. เลือด \ _____	๑๐. ร้องไห้ \ _____

ตอนที่ ๒: พิจารณาประโยคแล้วแก้ไขคำราชาศัพท์ที่ "ใช้ผิดหลักเกณฑ์" ให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

คำชี้แจง: ชิดเส้นใต้คำที่ใช้ผิด แล้วเขียนแก้ไขคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตรัสแก่ประชาชนที่มาเฝ้ารับเสด็จ

แก้ไขเป็น: _____

๒. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีทรงเสวยอาหารเย็น ณ พระที่นั่ง

แก้ไขเป็น: _____

๓. พระสงฆ์กำลังนอนพักผ่อนอยู่ในกุฏิหลังจากปฏิบัติศาสนกิจ

แก้ไขเป็น: _____

๔. พระองค์ทรงเขียนหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในห้องหัตถกาล

แก้ไขเป็น (ใช้ ทรง+ราชาศัพท์): _____

๕. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ ทรงโปรดการเล่นดนตรีไทยเป็นอย่างยิ่ง

แก้ไขเป็น: _____

ตอนที่ ๓: จับคู่คำสามัญกับคำสุภาพให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

[ตัวเลือกคำสุภาพ]

- ก. ผลอู๊ดดี ข. ผักทอดยอด ค. กระบือ ง. สุกกร จ. ผักรุ่มนอน

() ๑. ผักบั้ง

() ๒. ควาย

() ๓. แดงโม

() ๔. ผักกระเฉด

() ๕. หมู

เกณฑ์การประเมิน: ๑๖-๒๐ คะแนน (ดีมาก) | ๑๒-๑๕ คะแนน (ดี) | ๑๐-๑๑ คะแนน (ผ่าน)

ใบงานที่ ๒ จับคู่คำสามัญกับคำราชาศัพท์

เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสังเกตคำทางซ้ายมือ แล้วนำตัวอักษร (ก - ท) หน้าคำราชาศัพท์ทางขวามือมาเติมลงใน

ช่องว่าง () หน้าข้อให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

ช่องคำตอบ และ ภาพ อวัยวะ (ด้านซ้าย)	ตัวเลือกคำราชาศัพท์ (ด้านขวา)	ช่องคำตอบ และ ภาพ อวัยวะ (ด้านซ้าย)	ตัวเลือกคำราชาศัพท์ (ด้านขวา)
() ๑. [ศีรษะ]	ก. พระกรรม	() ๑๑. [คอ]	ฎ. พระปราง
() ๒. [หน้าผาก]	ข. พระโอษฐ์	() ๑๒. [ไหล่ / บ่า]	ฏ. พระศอ
() ๓. [คิ้ว]	ค. พระเศียร	() ๑๓. [หน้าอก]	ฐ. พระเนตร
() ๔. [ดวงตา]	ง. พระอุระ	() ๑๔. [ภาพแขน]	ฑ. พระขานู
() ๕. [จมูก]	จ. พระนลาฏ	() ๑๕. [มือ]	ฒ. พระทนต์
() ๖. [แก้ม]	ฉ. พระขม	() ๑๖. [นิ้วมือ]	ณ. พระอังสา
() ๗. [ริมฝีปาก]	ช. พระนาสิก	() ๑๗. [หน้าท้อง]	ด. พระชีวหา
() ๘. [ฟัน]	ซ. พระหัตถ์	() ๑๘. [หัวเข่า]	ต. พระอุทร
() ๙. [ลิ้น]	ณ. พระขนง	() ๑๙. [หน้าแข้ง]	ถ. พระองคฺลี
() ๑๐. [หู]	ญ. พระบาท	() ๒๐. [เท้า]	ท. พระพาหา

ใบงานที่ ๓ การจำแนกประเภทคำราชาศัพท์

เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑: การระบุนามคำราชาศัพท์ (๑๐ คะแนน)

คำชี้แจง: จงพิจารณาคำราชาศัพท์ที่กำหนดให้ แล้วระบุว่าจัดอยู่ในหมวดหมู่ใด (เลือกตอบจาก: หมวดร่างกาย, หมวดเครือญาติ, หมวดเครื่องใช้, หมวดกริยา, หมวดสรรพนาม)

ข้อ	คำราชาศัพท์	หมวดหมู่	ข้อ	คำราชาศัพท์	หมวดหมู่
๑	พระนลาฏ	ตอบ:	๖	พระนาสิก	ตอบ:
๒	พระเชษฐา	ตอบ:	๗	พระอัยยิกา	ตอบ:
๓	ฉลองพระบาท	ตอบ:	๘	พระแว่นสุรยกานต์	ตอบ:
๔	เสด็จประพาส	ตอบ:	๙	ทรงพระอักษร	ตอบ:
๕	ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท	ตอบ:	๑๐	ข้าพระพุทธเจ้า	ตอบ:

ตอนที่ ๒: การเปลี่ยนคำสามัญเป็นคำราชาศัพท์ตามหมวดหมู่ (๑๐ คะแนน)

คำชี้แจง: จงเติมคำราชาศัพท์ที่มีความหมายตรงกับคำสามัญที่กำหนดไว้ในวงเล็บลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมี (ความคิด) ในการจัดตั้งโครงการเพื่อช่วยเหลือประชาชน
- สมเด็จพระบรมราชชนนีทรงสวม (แว่นตา) ขณะทรงทอดพระเนตรเอกสารการทำงาน
- พระภิกษุสงฆ์กำลัง (กินอาหาร) อยู่ภายในหอดฉันของวัด
- แพทย์หลวงเดินทางมาถวาย (ยารักษาโรค) แก่พระโอรสที่ทรงมีอาการประชวร
- พระเจ้าหลานเธอทรงกราบ (ย่า/ยาย) ด้วยความเคารพนับถือยิ่ง
- สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทรงสวม (รองเท้า) หนังสือดำก่อนเสด็จพิธีการ
- เจ้าฟ้าชายทรงประทับพักผ่อนบน (เตียงนอน) หลังจากทรงงานมาตลอดวัน
- คุณหมอตระจบริเวณ (หน้าผาก) ของพระองค์เจ้าเพื่อตรวจอุณหภูมิร่างกาย
- ชาวบ้านต่างมาเฝ้ารับเสด็จและร่วมถวาย (ของกิน/อาหาร) แต่พระบรมวงศานุวงศ์
- นักเรียนทุกคนแสดงความเคารพพระสงฆ์และ (เชิญ) พระสงฆ์นั่งบน (ที่นั่ง).....

ใบงานที่ ๔ การสร้างบทสนทนาราชาศัพท์

เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเลือกคำราชาศัพท์ คำสุภาพ หรือสรรพนามที่ถูกต้องเหมาะสมกับระดับบุคคล เติมลงในช่องว่างของบทสนทนาต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ (จำนวน ๒๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน)

ข้อ	ข้อความบทสนทนาเติมคำ
๑	ข้าราชการ: "ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม (๑) (สรรพนามบุรุษที่ ๑) ขอพระราชทานพระบรมราชมโหรสาธยายงานผลการดำเนินงานพระพุทธเจ้าข้า"
๒	นายอำเภอ: "ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทาน (๒) (กริยา: พุด/รายงาน) รายงานการแก้ไข ปัญหาภัยแล้งต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว"
๓	ราษฎรเฝ้ารับเสด็จ: "มีความยินดีเป็นล้นพ้นที่ได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ขอพระองค์ทรง (๓) (กริยา: มีอายุยืนยาว) มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน"
๔	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว: "เราขอขอบใจทุกคน และขอบ (๔) (คำนาม: ข้อแนะนำ/คำ สอน) นี้ไว้ให้ทุกคนร่วมมือกันทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม"
๕	นายกรัฐมนตรี: "ข้าพระพุทธเจ้า น้อมรับพระราชดำรัสมาปฏิบัติด้วยความสำนึกใน (๕) (คำนาม: ความกรุณาอันยิ่งใหญ่) เป็นล้นพ้น"
๖	ผู้ว่าราชการจังหวัด: "ขอพระราชทานกราบทูล ทราบ (๖) (สรรพนามบุรุษที่ ๒ ใช้กับสมเด็จพระ พระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ)"
๗	ครูใหญ่กราบทูลพระองค์เจ้า: "(๗) (สรรพนามบุรุษที่ ๑ สำหรับผู้ชายพูดกับพระองค์เจ้า) ขอ พระราชทานอนุญาตพณำนักเรียนเข้าเฝ้า"
๘	นักเรียนกราบทูล: "ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานถวาย (๘) (คำนาม: แจกกันดอกไม้สด) แต่ได้ ฝ่าละอองพระบาท"
๙	เจ้าหน้าที่กราบทูล: "บัดนี้ถึงเวลาอันสมควรแล้ว ขอเชิญเสด็จ (๙) (กริยา: เดินทางไป) ทรงเปิด อาคารเรียนหลังใหม่"
๑๐	แพทย์หลวงกราบทูล: "ขอรายงานพระอาการประชวร บัดนี้ทรงมี (๑๐) (คำนาม: สุขภาพ ร่างกาย) สมบูรณ์แข็งแรงขึ้นแล้ว"

ข้อ	ข้อความบทสนทนาเดิมคำ
๑๑	อุบาสก: "กราบ (๑๑) (คำทักทาย) ครับพระคุณเจ้า วันนี้กระผมนำภัตตาหารมาถวายสังฆทานครับ"
๑๒	พระภิกษุสงฆ์: "เจริญพรโยม วันนี้พระสงฆ์ในวัดจะ (๑๒) (กริยา: ทานอาหาร) ภัตตาหารเพล เวลา ๑๑.๐๐ น."
๑๓	กรรมการวัด: "กระผมขอกราบ (๑๓) (กริยา: เชิญ) พระคุณเจ้าร่วมพิธีเททองหล่อพระพุทธรูปในวันอาทิตย์นี้"
๑๔	อุบาสิก: "พระคุณเจ้าจะเสด็จไป (๑๔) (กริยา: พักอยู่วัดช่วงฤดูฝน) ที่วัดแห่งใดในช่วงเทศกาลเข้าพรรษานี้คะ"
๑๕	พระภิกษุสงฆ์กล่าวกับญาติโยม: "(๑๕) (สรรพนามบุรุษที่ ๑ ที่พระใช้พูดกับโยม) ขออนุโมทนาบุญแก่โยมทุกคนที่มาร่วมทำบุญ"
๑๖	ข้าราชการผู้น้อย: "(๑๖) (คำขึ้นต้น) ท่านปลัดกระทรวง กระผมขออนุญาตส่งมอบเอกสารรายงานการประชุมครับ"
๑๗	ผู้ใต้บังคับบัญชาตอบคำสั่งนายกรัฐมนตรื: "กระผมรับทราบข้อสั่งการและจะดำเนินการโดยด่วน (๑๗) (คำลงท้ายข้าราชการ)"
๑๘	พิธีกร: "ในลำดับต่อไป ขอเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีขึ้น (๑๘) (กริยาสุภาพ: พุดกล่าวเปิดงาน) เปิดงานวิชาการครับ"
๑๙	ประชาชนติดต่อผู้ว่าราชการจังหวัด: "(๑๙) (คำสุภาพขออนุญาตพูด) ครับท่านผู้ว่าฯ กระผมขอเรียนสอบถามมาตรการช่วยเหลือเยียวยา"
๒๐	วิทยากรกล่าวขอบคุณผู้บริหาร: "ขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างยิ่งที่ให้เกียรติมอบ (๒๐) (คำนามสุภาพ: คำสอน/ข้อคิด) ให้แก่ผู้เข้าร่วมอบรม"